

AURRERAPEN-TAILERRETAN ATERATAKO ONDORIOAK

Bilbo, 2018-03-19

Bertaratutakoen kopurua: 16

1. BIODIBERTSITATEA ETA BALIO NATURALAK: JARRAITUTASUN EKOLOGIKOA, LANDA-INGURUNEA SUSTATZEA ETA PAISAIA HOBETZEA.

HIRI-BARATZEAK

> Ez dago lehen sektoreari buruzko hausnarketarik.

LURZORU URBANIZAGARRIA DESKLASIFIKATZEA

> Funtsezkoena da hirigintzako garapenik izan ez duten eremuak berriro nekazaritza-lurzoru izatea.

BASO AUTOKTONOAK

> Baso-politiken aldaketa. Sektorea zuzentzen duen saila arazo nagusietako bat dela uste da.

2. HIRI-EREDU OREKATUA: ETXEBIZITZEN BEHARRA ETA ESKAINTZA, ETA JARDUERA EKONOMIKOAK.

OREKA SOZIOEKONOMIKOA

> Indarrean dagoen lurralde-plan partzialak kontrakoa eragin du.

> Lurralde-oreka bilatzea enpleguaren eta bizitokiaren artean.

LURZORU KUTSATUAK

> Lurzoruak berroneratzea, aurretiatzko neurri gisa.

> Lurzoru kutsatuen garbiketari lehentasuna ematea.

MOTORRIK GABEKO IRISGARRITASUNA

> Azken 20 urteotan iragarri da bizikletaz ibiltzeko politikak sustatzen direla, baina oso gutxi garatu dira.

> Txorierrri-Unibertsitatea lotura.

> Bizikletaz ibili ahal izateko gida-plana. Bilbo Handia garatzeko oinarritzko ardatza.

> Bilbo – Eskuineko ibaiertza lotura.

ETXEBIZITZA SOZIALEN MERKATUA

> Etxebizitza gutxiago eskura = Etxebizitza garestiagoak = € gutxiago kontsumo arduratsua egiteko

> Etxebizitza publikoak gehiago sustatzea.

> Zehapen-mekanismo desberdinak publikorako eta pribaturako.

HURBILEKO MERKATARITZA

> Esperientzietan sakontzea: merkataritza-elkarteak / Bilbo Zaharra / Deustu.

3. KUTSATUTA EGON DAITEZKEEN LURZORU ESTRATEGIKOEN BERRONERATZEA.

PABILOI HUTSAK

- > Txorierrin pabiloi huts asko daude.
- > Lurzoru gehiago ez berriro kalifikatzea industria-erabilerarako.
- > Arreta ematea Errekaldeko eta Iralako pabiloiei: zaindu behar dira. Berreskuratu behar diren pabiloien burtsa.
- > Iralako eta Errekaldeko inguruan erabiltzen ez diren pabiloiak daude, eta hainbat aukera ematen dituzte pabiloi horiek.
- > Pabiloi gutxi geratzen dira (Stop Derribos).

LURZORU BERRIEN OKUPAZIOA

- > Proposatuta da lurzoru berririk ez erabiltzea industria-jardueretarako. Praktikan jartzeko, neurri hori derrigorrez bete beharrekoa izan beharko litzateke.

4. MOTORRIK GABEKO GARRAIO-MODUAK, GARRAIO PUBLIKOA ETA INTERMODALITATEA.

ALDIRIETAKO APARKALEKUAK

- > Autoa uzteko alternatiba integralak sustatu behar dira.
- > Aldirietako aparkaleku gehiago eta gehiago sustatzeari utzi behar zaio.

HEGOALDEKO SAIHESBIDE METROPOLITARRA

- > Bolintxu eta Pagasarriko mendigunea salbatzea.

APARKALEKUAK

- > Aldirietako aparkalekuak.
- > Galdetzen dute TAO sistema disuasio-neurria ote den.
- > Kotxe partekatua bultzatzea.

TARIFAK

- > Txartel bakar merkeagoa, garraio publikoa sustatzeko.
- > Hileko txartela Bizkaibusen.

TRENBIDEA

- > Trenbide-azpiegituren ikuspegitik, Bilbo Handiaren egituraketa ez da oraindik burutu. Bilbo Handiko 70.000 pertsonatik gora metrorik gabe gaude.
- > Trenbidea salgaiak garraiatzeko ere erabiltzea.
- > Hiriko metroa urgentea da.
- > Errekalde auzoa: metroa jartzeko lehentasuna eman behar zaio.

ERABILTZAILEEN KOPURUA

- > Bilboko hegoaldean (Irala) garraio publikoa hobetzeko premia dago.
- > Irisgarritasuna: Auzo askotara iristea zaila da eta haietan bizi-kalitate urria dute.

MODU BATERAGARRIAK

- > Modu holandarra.

PARTAIDETZAKO DISEINUA

- > Rolen dekonstrukzioa da helburua, ez betiketzea.

BIZIKLETA

- > BFA, bizikleta publikoen udalerriaz gaindiko sistema baten kudeatzailea.
- > Bizikleta publikoen erabilera arrunta lurralde osoan.
- > Txirrindulariak errespetatzen dituen kultura baten alde lan egitea.

5. ONDARE MATERIALA, ONDARE UKIEZINA ETA PAISAIA: IDENTITATEAREN ADIERAZPIDEA, ABERASTASUNA ETA ENPLEGUA.

TRANTSIZIO-PAISAIA

- > Bilboko itsasadarra, aldaketa-ardatz izateaz gainera, ondarea babestearen alde lan egiteko aukera da.

ERABILERA PUBLIKOA

- > Sustatzea eta ez mugatzea.

GARAPEN TURISTIKOA

- > Proposamen anbiguoegia.

6. LEHENDIK DAUDEN HIRI-BILBEEN JARRAIAN EZ DAUDEN EKIPAMENDU BERRIAK ETA ERABILERA MASIBOKO EREMUAK MURRIZTEA.

PARKE METROPOLITARREN ERABILERA

- > Jabari publikoa.

7. UDALERRIAZ GAINDIKO ESTRATEGIA LURRALDE OSOAN.

PLANEAMENDU KOORDINATUAK

- > Baliteke Bilboko hiri-antolamenduko plan orokorra lurralde-plan partziala baino lehenago onestea.

8. ZEHARKAKO GAIK ERA ESPLIZITUAN INTEGRATZEA: GENEROA, HAURRAK, OSASUNA, IRISGARRITASUNA, EUSKARA ETA KLIMA-ALDAKETA.

KLIMA-ALDAKETA

> Garatuko den eredu energetikoaren inpaktua kontuan hartzea, iraunkortasuna helburu hartuta (energia berriztagarriak eta abar).

1. BIODIBERTSITATEA ETA BALIO NATURALAK: jarraitutasun ekologikoa, landa-ingurunea sustatzea eta paisaia hobetzea.

1.1	Eremu naturalak, landakoak eta hirikoak lotzea , eta zatiketa ekologikoa eta paisajistikoa geldiaraztea.	●
1.2	Korridore ekologikoetan hezeguneak eta baso autoktonoak berreskuratzea .	●●●
1.3	Itsasadarren eta ibaiadarren inguruko guneeetan lurzoru hutsen balioa handitzea .	●
1.4	Ibaien ibilguen eta ibaiertzen okupazioa eragozte a, ur-goraldiek eta uholdeek eragin ditzaketen kalteak minimizatze aldera.	●●●●
1.5	Hiri-baratzeak : lurzoru urbanizagarri gisa sailkatuta baina garatu gabe dauden nekazaritza-lurzoru etan eremu potentzialak mugatzea .	●●
1.6	Garatu gabeko lurzoru urbanizagarria desklasifikatzeko aukera aztertzea , nekazaritza-eremu estrategikoetan nekazaritzarako balio handiko lurzoruak berreskuratze aldera.	●●●
1.7	Produktzioarako potentziales duten eremuetan baso-sartzeak egitean, natura-baliabideak oso ahulak ez diren tokietan jartzea.	
1.8	Onura publikoko mendietan, espezie bakarreko baso-sailen orde z espezie autoktonoz osatutako basoak sortzea pixkanaka, azpiegitura berdearen korridore ekologikoei lehentasuna emanez.	●●●●

2. HIRI-EREDU OREKATUA: etxebizitzaren beharra eta eskaintza, eta jarduera ekonomikoak.

2.1	Udalerrri bakoitzean enplegu-eskaintza eta langile kopurua orekatzea.	●
2.2	Hiri-eredu trinkoa eta erabilera mistoak , erabilera bakarreko eremurik gabe (lo-auzoak, merkataritza-eremu isolatuak...).	●●●
2.3	Gaur egun behar diren baino etxebizitza gehiago planifikatutako eremuetan bizitegi-gune gisa kalifikatutako eremuak murriztea edo ezabatzea , dentsitate txikikoak, batez ere.	●●
2.4	Lurzoru kutsatuen kudeaketa eta lurzoruaren kalitatea lurralde-plangintzaren aurretiko faseetan integratzea, hiri-berroneratzea sustatzeko oinarritzko faktore diren aldetik.	●
2.5	Irisgarritasuna eta konexioak hobetzea garraio kolektiboaren bidez, oinez eta bizikletaz , hirigune finkatuak hiriaren erdialdearekin, ekipamenduekin eta azpiegiturekin lotzeko.	●●●
2.6	Etxebizitza sozialen merkatua bultzatzea erabilera-lagapeneko etxebizitza-kooperatiben bitartez, alokairuko etxebizitza babestuen bidez...	●●
2.7	Etxebizitza hutsetan eta alokairuko etxebizitzetan esku hartzea , zehapen-mekanismoak ezarrita.	●●●
2.8	Jarduera ekonomikoa bultzatzea lotura onak dituzten eremuetan eta/edo eremu estrategikoetan (intermodalitate-guneak edo irisgarritasun handiko guneak, lehentasunez berroneratzeko eremuak edo desklasifika daitezkeen lurzoruak).	●
2.9	Hiriguneetan etxebizitzekin bateragarriak diren jarduera ekonomikoei eustea .	

0	2_1 Hurbileko merkataritza sustatzea , aldirietako merkataritzaren gainetik, eta merkataritza-gune handien azalera mugatzea.	
----------	---	---

3. Kutsatuta egon daitezkeen lurzoru estrategikoen berroneratzea.

3_1	Industria-pabiloi hutsak leheneratzea , eta erakunde publiko eta pribatuen arteko lankidetzak-estrategiak diseinatzea, industria-lurzoruen urbanizazioari eusteko.	
3_2	Lurzoru berriak industria-jardueretarako ez okupatzea , hutsik dauden lurzoruak berroneratu arte.	
3_3	Berroneratu behar diren lurzoruak identifikatzea ; bereziki, kutsatuta egon daitezkeenak.	

4. Motorrik gabeko garraio-moduak, garraio publikoa eta intermodalitatea.

4_1	Garraio publikoko geltoki intermodalen ondoan aldageltokiak aurreikustea, aldirietako aparkaleku eta guzti .	
4_2	Bilboko metropoliko hegoaldeko saihsabidea (Supersur) erabiltzearen alde egitea, gaur egun A-8 autobidean dabilen trafikoa hein handi batean arintzeko.	
4_3	Aparkaleku publiko eta pribatuen eskaintza kudeatzea , autoaren erabilera beste garraiobide iraunkorrago batzuekin bateratzea bultzatzeko.	
4_4	Txartel bakarra aplikatzea garraiobide eta operadore guztiei, garraio-aldaketak errazteko eta erabiltzaileen fidelizazioa sustatzeko.	
4_5	Trenbidea garatzea, metropoliko zein kanpoko ibilbideetan , eta trenbide-sistemen funtzionamendu integratua sustatzea.	
4_6	Garraio publikoen geltokiak erabiltzaile nahikoa izan dezaten bultzatzea , hiri-eredu trinko eta mistoei esker.	
4_7	Ibilbide eta eremu berberak dituzten oinezkoak, ziklistak eta sistema motordunak bateragarriak izateko neurriak ezartzea.	
4_8	Partaidetzako diseinua, erabiltzaileen askotariko premiak aintzat hartuta: rolak, aniztasun funtzionala...	
4_9	Garraio metropolitarrerako hainbat sistema konektatzea (bizikleta, autobusa, autoa...) intermodalitate-nodo berrien bitartez.	
4_10	Bizikleta: erabiltzaileen kopurua handitzeko irtenbideak, segurtasuna hobetzea, elkarren ondoko eremuak konektatzea , jarduera ekonomikoak, ekipamenduak eta garraio publikoen geltokiak.	

5. Ondare materiala, ondare ukiezina eta paisaia: identitatearen adierazpidea, aberastasuna eta enplegua.

5_1	Hiri-paisaiatik landa-paisaiara arteko trantsizio-paisaietako erabilerak eta jarduerak erregulatzea , hirialdeen hedapena eragozte aldera, eta oinezkoak bi eremuen artean ibiltzeko erraztasunak jartzea.	●
5_2	Paisaia industrialen, meatzaritzakoen eta militarren elementu eta gune bereizgarriak berreskuratzea , paisaia interpretatzeko eta memoriaren zabalkundea bideratzeko.	●●●
5_3	Erabilera publikoaren antolaketa, habitat naturalekin bateragarria izan dadin, habitat horien balioespena helburu hartuta.	●●
5_4	Oso agerian daudelako edo ezaugarri formal eta erabileragatik ikusizko inpaktuak eta/edo egiturazkoak eragiten dituzten elementuak paisaian integratzea .	●●
5_5	Kultura-ondarearen elementu materialei eta ukiezinei (euskara, jaiak, erromeriak, kirolak eta abar) balioa ematea, zaindu beharreko identitatearen eta bizi-kalitatearen adierazpide diren aldetik.	●●
5_6	Herritarrek memoria kolektiboaren adierazpidetzat hartzen dituzten gune geografiko identitarioak identifikatzea.	
5_7	Arnasguneen eragin-eremua identifikatzea, eta lurraldearekiko interrelazioa bultzatzen duten komunikazio-sareak nabarmentzea.	
5_8	Herritarrek kultura eskuratzeko aukerak hobetzea , bai hirialdeetan bai landa-inguruetan.	
5_9	Ondare naturala eta kulturala garapen sozioekonomiko iraunkorraren ereduarekin bateragarria izango den aktibo bihurtzea.	●●
5_10	Lurralde naturalaren eta hiri-ingurunearen harrera-gaitasunarekin bat datorren garapen turistikoa planteatzea.	●●

6. Lehendik dauden hiri-bilbeen jarraian ez dauden ekipamendu berriak eta erabilera masiboko eremuak murriztea.

6_1	Ekipamenduak –batez ere, ikastetxeak– ez deslokalizatzea aldirietara eramateko.	●
6_2	Ekipamenduen eta zerbitzuen gertutasuna bultzatzea, eta oinez, bizikletaz edo garraio kolektiboan joateko erraztasunak jartzea.	●
6_3	Indarrean dagoen lurralde-plan partzialeko parke metropolitarraren edo aire zabaleko aisialdi-eremuen mugak berrikustea , baita Arenan proposatutako parkearenak ere.	
6_4	Parke metropolitarreri harrera-gaitasunaren araberako erabilerak ematea , aisia-erabilera eta natura-balioa bateratuta, eta lurzoruen jabetza kontuan hartuta.	●
6_5	Pertsona adinduen behar eta eskaerak aztertzeke gizarte-ikerketak egitea.	●
6_6	Hurbileko ekipamenduak aintzat hartzea, auzoko harreman-sarea, bizi-kalitatea eta osasuna sustatzeko gune diren aldetik.	●

7. Udalerriaz gaindiko estrategia lurralde osoan.

7_1	Udalen jarduketan artean lehiarik ez sortzea , edo ahaleginak ez bikoiztea.	●●
7_2	Udalerrien planeamenduak koordinatuta idazteko eta garatzeko mekanismoak ezartzea , udalerrien arteko mugak gaindituz, behar izanez gero.	●●●
7_3	Bilboko itsasadarraren inguruaren antolamendu global eta orekatua planteatzea.	●●

8. Zeharkako gaiak era esplizituan integratzea: generoa, haurrak, osasuna, irisgarritasuna, euskara eta klima-aldaketa.

KLIMA-ALDAKETA		
8_1	Klima-arriskuen eraginpean egon daitezkeen eremuak identifikatzea (bereziki kostaldeak): bero-uhartea, uholde-arriskua, itsas mailaren gorakada, baldintza geoteknikoen aldaketa...	
8_2	Azpiegitura berdea eta naturan oinarritutako irtenbideak lurraldea indartzeko, haren irauteko gaitasuna sendotzeko eta ingurumenaren aldaketetara egokitzeko.	●
8_3	Nekazaritza-jarduerak dibertsifikatzea, eta nekazaritzako eta abeltzaintzako ekoizpen integratua, ekologikoa, tokikoa eta berotegi-efektuko gas gutxiago isurtzen dituena sustatzea.	
8_4	Hiriko eta aldirietako berdeguneak lotzea eta ibai-ekosistemak integratzea, bero-uharteen ondorioak murrizteko.	
OSASUNA		
8_5	Bizitegietatik gertu berdeguneak eta aisialdirako tokiak aurreikustea planeamenduan.	
8_6	Bizitegi-eremuetan eta hirien erdialdean trafikoa lasaitzeko neurriak bultzatzea.	
8_7	Enpleguaren gertutasuna eta aniztasuna sustatzea, gizarte-bazterketa arriskua murriztea eta osasunaren arloko gizarte-desberdintasunak gutxitzea.	
8_8	Oinez eta bizikletaz ibiltzeko sareak hobetzea, eta mugikortasun aktiboa eta jarduera fisikoa bultzatzea.	●●
GENEROA		
8_9	Eguneroko bizitzako jarduerak egiteko, bidean behar den denbora murriztea , askotariko erabilerak kokatuz eta distantziak laburtuz.	●

8_10	Zenbait gizarte-taldek arriskutsutzat jotzen dituzten guneak identifikatzea (bereziki emakumeekin, pertsona adinduekin eta hurrekin lan eginez).	
HAURRAK		
8_11	Ikastetxeetako patioek hirien berroneratze-prozesuetan duten eginkizunari balioa ematea, espazio publikoan integratutako erabilera anitzeko guneak diren aldetik.	
8_12	Haurren autonomia pertsonala bultzatzea udal-ekintzen bidez.	
EUSKARA		
8_13	Euskarazko toponimoak edo terminoak erabiltzea.	
8_14	Arnasgune diren udalerrriak babestea eta sendotzea , eta lurraldearekin duten lotura sustatzea.	
IRISGARRITASUN UNIBERTSALA		
8_15	Oinarrizko ekipamendu eta baliabideak herritar guztien eskura daudela bermatzea.	
8_16	Lurraldean dauden oztopo motak identifikatzea eta aztertzea.	